# Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení rozhodnutie Rady 2003/17/ES, pokiaľ ide o rovnocennosť inšpekcií v teréne uskutočňovaných na Ukrajine na množiteľskom poraste pre produkciu osiva a o rovnocennosť osiva obilnín vyprodukovaného na Ukrajine

*[COM(2020) 137 final – 2020/0053 (COD)]*

(2020/C 429/35)

Samostatný spravodajca: **Arnold PUECH D'ALISSAC**

| | |
|---|---|
| Konzultácia | Rada Európskej únie, 17. 4. 2020 |
| | Európsky parlament, 16. 4. 2020 |
| Právny základ | článok 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie |
| Príslušná sekcia | sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie |
| Prijaté v sekcii | 29. 6. 2020 |
| Prijaté v pléne | 18. 9.2020 |
| Plenárne zasadnutie č. | 554 |
| Výsledok hlasovania | 213/1/4 |
| (za/proti/zdržalo sa) | |

## 1. **Súvislosti a návrh Komisie**

1.1. Rozhodnutím Rady 2003/17/ES [1] sa určitým tretím krajinám udeľuje rovnocennosť, pokiaľ ide o inšpekcie v teréne a produkciu osiva určitých druhov [2].

1.2. Tieto predpisy pre osivo zozbierané a kontrolované v uvedených krajinách poskytujú rovnaké záruky, pokiaľ ide o vlastnosti osiva a spôsoby jeho skúšania na účely identifikácie osiva, označovania a kontroly, ako predpisy uplatňované pre osivo zozbierané a kontrolované v Európskej únii.

1.3. Medzi tretie krajiny uvedené v rozhodnutí 2003/17/ES nie je zahrnutá Ukrajina, a preto do Európskej únie nie je v súčasnosti možné dovážať osivo obilnín zozbierané v tejto krajine. Ukrajina predložila Komisii žiadosť, aby sa na jej osivo obilnín vzťahovalo rozhodnutie Rady 2003/17/ES ako na rovnocenné.

1.4. V nadväznosti na uvedenú žiadosť Komisia preskúmala príslušné právne predpisy Ukrajiny a uskutočnila audit systému inšpekcií v teréne a zavedeného systému certifikácie osiva obilnín na Ukrajine. Dospelo sa k záveru, že uplatňované požiadavky a zavedený systém na Ukrajine sú rovnocenné s Úniou a poskytujú rovnaké záruky ako systém Únie.

1.5. Komisia preto navrhuje, aby sa ukrajinské osivo prostredníctvom rozhodnutia, ktoré má prijať Európsky parlament a Rada, uznalo za rovnocenné s osivom obilnín zozbieraným, vyprodukovaným a kontrolovaným v Európskej únii.

## 2. **Pripomienky a odporúčania**

2.1. EHSV berie na vedomie pozitívne výsledky auditu, ktorý vykonala Komisia na Ukrajine v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe II rozhodnutia 2003/17/ES na účely uznania rovnocennosti právnych požiadaviek a kontrol pre certifikáciu osív obilnín. EHSV však konštatuje, že v audítorskej správe sa uvádza, že určité normy nie sú úplne v súlade s požiadavkami Európskej únie, najmä tie, ktoré sa týkajú izolačnej vzdialenosti certifikovaného osiva ciroku a ktoré sú

[1] Ú. v. EÚ L 8, 14.1.2003, s. 10.

[2] V súlade so smernicami Rady 66/401/EHS (Ú. v. ES 125, 11.7.1966, s. 2298), 66/402/EHS (Ú. v. ES 125, 11.7.1966, s. 2309), 2002/54/ES (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 12) a 2002/57/ES (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 74).

nižšie, ako aj miery čistoty odrody rodičovských línií používaných na produkciu hybridného osiva kukurice a miery osiva iných druhov pre certifikované osivo kukurice.

2.2. EHSV v súlade so svojimi predchádzajúcimi stanoviskami ([3]) schvaľuje predmetný legislatívny návrh, ale navrhuje odložiť jeho uplatňovanie dovtedy, kým EÚ nedostane po následnej kontrole záruky, ktoré preukážu, že limity uvedené v audítorskej správe boli opravené, že výrobné normy na Ukrajine sú už dôsledne v súlade s európskymi požiadavkami a nedochádza k nekalej súťaži a sú vylúčené škodlivé účinky na životné prostredie.

2.3. Výbor súhlasí s tým, že uznanie rovnocennosti by mohlo byť prípadne prínosom pre semenárske spoločnosti EÚ pôsobiace na Ukrajine, pre potenciálnych dovozcov v EÚ dovážajúcich osivo z tejto krajiny a pre poľnohospodárov v EÚ, ktorí budú mať vďaka nemu prístup k širšiemu sortimentu osiva, no musí dôjsť k zrkadlovému systému kontroly pre dovoz a musí sa zabezpečiť rovnaká ochrana spotrebiteľov.

Kontrola hospodárskej súťaže sa musí uplatňovať na obidvoch stranách, aby sa nenarušili obchodné podmienky pre európske organizácie pôsobiace v EÚ.

2.4. EHSV by však chcel zdôrazniť určité technické aspekty týkajúce sa metód produkcie osiva, ktoré sú na Ukrajinoe iné ako v Európskej únii, najmä pokiaľ ide o prístup k prípravkom na ochranu rastlín. Ukrajinskí producenti majú totiž prístup k širšiemu spektru prípravkov na ochranu rastlín ako producenti z Európskej únie a ťažia z prístupu k určitým molekulám, ktoré sú v Európskej únii zakázané. Tieto rozdiely vedú k narušeniu hospodárskej súťaže a ich dôsledkom by mohlo byť, že sa na územie Európskej únie dostanú výrobky, ktoré nespĺňajú zdravotné a environmentálne normy Európskej únie. Medzi najvýznamnejšie rozdiely patrí prístup k aktívnym látkam používaným na odstraňovanie buriny, ako je atrazín (v EÚ zakázaný od roku 2003) alebo acetochlór (v EÚ zakázaný od roku 2012). Prístup k týmto látkam so širokým spektrom účinnosti, zvyškovým charakterom, vysokou technickou účinnosťou, pokiaľ ide o burinu, a nižšími nákladmi, odhliadnuc od zdravotných dôsledkov, poskytuje ukrajinským producentom jednoznačnú konkurenčnú výhodu. Pokiaľ ide o ochranu pred škodcami, ukrajinskí producenti majú stále prístup k aktívnym látkam zo skupiny neonikotínoidov, z ktorých niektoré sú v EÚ zakázané, ako napríklad klotianidín, tiametoxám alebo čoskoro tiakloprid.

2.5. Na základe zelenej dohody pre Európu je potrebné chrániť, zachovávať a posilňovať prírodný kapitál EÚ a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami, a preto je nevyhnutné, aby Ukrajina prestala používať chemické výrobky na produkciu osiva, ktorých používanie EÚ na svojom území zakázala. Musí mať rovnakú úroveň požiadaviek ako Únia, zaviazať sa k úplnému dodržiavaniu všetkých podmienok Parížskej dohody a umožňovať každoročné posúdenie uzatvorených dohôd. Nie je možné, aby rozdiely pretrvávali alebo sa ešte viac prehlbovali. Inak nie je možné povoliť osivá na trhu EÚ.

2.6. EHSV vzal na vedomie postoj Komisie, podľa ktorej je uznanie certifikačných postupov pre príslušné produkty technickým opatrením. Vzhľadom na uvedené fakty a na skutočnosť, že otvorenie trhu EÚ výrobkom z tretích krajín bude mať hospodársky a sociálny vplyv, výbor odporúča, aby Komisia pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia vykonala posúdenie vplyvu s cieľom preveriť, či toto opatrenie nebude mať negatívne dôsledky pre európskych výrobcov (množiteľov a osivárskych spoločností), a najmä pre mikropodniky a malé podniky.

2.7. Na základe tohto posúdenia vplyvu a keďže súčasná dohoda o voľnom obchode s Ukrajinou nezaručuje spravodlivý obchod s porovnateľnými fiškálnymi, sociálnymi a environmentálnymi normami, je potrebné najprv preskúmať dohodu o voľnom obchode a európsku obchodnú politiku vo všeobecnosti s cieľom zabrániť nekalej súťaži. Túto revíziu napokon avizuje aj Európska komisia vo svojom oznámení zo 16. júna s dôkladným preskúmaním obchodnej politiky EÚ a začatím verejnej konzultácie.

2.8. Pokiaľ ide o vzťah medzi EÚ a Ukrajinou, má to mimoriadny význam v sektore osiva kukurice, pričom výrobné náklady závodu na Ukrajine sú oveľa nižšie (rozdiel oproti francúzskym výrobným nákladom bol napríklad v roku 2019 vyčíslený na 26 %). Kombinácia týchto rozhodnutí by viedla k ohrozeniu európskych odvetví množenia osiva kukurice.

([3]) Ú. v. EÚ C 74, 23.3.2005, s. 55, Ú. v. EÚ C 351, 15.11.2012, s. 92.

2.9. V nadväznosti na poučenie z krízy v súvislosti s pandémiou COVID-19 nemožno závislosť od tretích krajín v strategickom sektore potravinovej sebestačnosti akceptovať, a preto sa ňou treba zaoberať v počiatočnom štádiu.

V Bruseli 18. septembra 2020

*Predseda*
*Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru*
Luca JAHIER